

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук професора
Заболотного Віталія Олександровича
на дисертаційну роботу Падченко Анастасії Сергіївни
«Тактика ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям
в анамнезі», поданої в разову спеціалізовану раду ДФ 26.613.234
при Національному університеті охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: професор доктор медичних наук Горбунова Ольга Володимирівна, професор кафедри акушерства і гінекології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

1. Актуальність обраної теми дисертації

Репродуктивне здоров'я є важливою та невід'ємною складовою здоров'я людини – це здатність до репродукції та регуляції фертильності для нормального і повноцінного розвитку потомства, перебігу вагітності та пологів. Стан репродуктивного здоров'я населення України та негативна динаміка демографічних змін викликає серйозне занепокоєння медичної спільноти. Недоношування вагітності на сьогодні займає провідну позицію серед актуальних проблем сучасного акушерства. Перш за все, увагу слід приділити більш досконалому вивченню імунних механізмів недоношування вагітності та патологічних порушень цитокінового профілю. На профілактику недоношування вагітності повинні бути направлені всі зусилля закладів надання акушерсько-гінекологічної допомоги. Вивчення предикторів передчасних пологів, їх раннє виявлення, оцінка існуючих ризиків та можливість корекції існуючих ускладнень – найважливіші резерви зниження перинатальної захворюваності та смертності при недоношуванні вагітності. Відсутність загальноприйнятих стандартів з обраної наукової тематики відкриває широкі горизонти наукової проблеми і нові можливості вивчення імунологічної предикції та прогнозування передчасних пологів за допомогою впровадження в діагностичний алгоритм дослідження особливостей динамічної рівноваги цитокінового балансу у жінок, які входять до групи «високого акушерського ризику».

Дисертаційна робота Падченко Анастасії Сергіївни присвячена актуальній проблемі акушерства – зниженню частоти невиношування та передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі на підставі аналізу результатів клініко-гемостазіологічних, ендокринологічних, імунологічних та морфологічних досліджень, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів, є актуальною і своєчасною.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом ініціативної наукової роботи кафедри акушерства і гінекології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України.

3. Новизна дослідження та одержаних результатів

Науково обґрунтовано негативний вплив різних форм ендокринного безпліддя на рівень невиношування та передчасних пологів.

Розширені дані про патогенез передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, які полягають у наявності гіпокоагуляції серед вагітних з ендокринним безпліддям в анамнезі на тлі клінічних ознак загрози переривання вагітності та передчасних пологів, про що свідчить зниження протромбінового індексу, підвищення розчинних фібрин-мономерних комплексів, збільшення активованого часткового тромбoplastинового часу, подовження часу згортання крові і тривалість кровотечі, також зниження рівнів хоріонічного гонадотропіну людини, альфа-фетопротеїну і прогестерону, що є наслідком недостатності лютеїнової фази до вагітності.

Встановлено, що рівень цитокінів інтерлейкіну-2, інтерлейкіну-6 та фактору некрозу пухлини альфа при розвитку передчасних пологів підвищується при одночасній наявності імуноглобуліну G до вірусу герпесу і цитомегаловірусу в середніх і високих титрах, що свідчать про суттєву роль хронічного персистуючого ендометриту в генезі невиношування.

Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі.

4. Теоретичне значення результатів дослідження

Проведені дослідження дозволяють науково обґрунтувати можливість профілактики передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, що має теоретичне значення для зниження частоти репродуктивних втрат та перинатальної патології у жінок групи високого ризику.

Поглиблене вивчення механізмів порушень гомеостазу та ендокринного статусу у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі дозволить більш ефективно проводити лікувально-профілактичні заходи та покращити перинатальні наслідки розродження.

5. Практичне значення результатів дослідження

Вивчено порівняльні аспекти причин та методів лікування ендокринного безпліддя.

Проведено порівняльний клінічний аналіз перебігу вагітності, пологів та перинатальних наслідків у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, які отримували різні тактики лікувально-профілактичних заходів.

Удосконалено та впроваджено алгоритм лікувально-профілактичних заходів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі на підставі диференційованого підходу до використання медикаментозної корекції.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, використані авторкою в дослідженні, є актуальними. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані в дисертації, одержані на достатньому фактичному матеріалі. У процесі дослідження було обстежено 90 жінок, з яких 60 були з ендокринним безпліддям в анамнезі, 30 жінок склали контрольну групу – без порушень репродуктивної функції. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Методи статистичного аналізу, які були використані в роботі, адекватні. Статистичний аналіз результатів дослідження проведений на сучасному рівні, коректно, за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Вірогідність отриманих наукових результатів підтверджена на практиці в основних та контрольних групах. Наведені в роботі таблиці та рисунки переконливі. Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження. Висловлені в роботі наукові положення та рекомендації науково обґрунтовані.

7. Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення

Дисертація викладена українською мовою на 135 сторінках друкованого тексту. Дисертація побудована згідно нових вимог та складається із анотацій, вступу, аналізу сучасного стану проблеми ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, розділу матеріалів і методів досліджень, розділу власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел, що включає 203 джерел, з них 80 – кирилицею і 123 латиною, додатків. Робота ілюстрована 16 таблицями та 7 рисунками.

Дисертація викладена літературною мовою, грамотно. Всі розділи дисертації написані логічно, із дотриманням наукового стилю написання.

Вступ дисертації відображає актуальність досліджуваної проблеми, сформульована мета і завдання дослідження, відображена загальна характеристика роботи.

Перший розділ дисертації містить огляд актуальних літературно-інформаційних джерел, написаний літературною мовою в традиційному плані. Авторка розкриває сучасний стан проблеми передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі та можливості профілактики репродуктивних втрат і перинатальної патології.

У другому розділі дисертації – «Матеріали та методи досліджень» – описаний дизайн клінічного дослідження (критерії включення та виключення вагітних в дослідження, клінічна характеристика та розподіл жінок за групами), методи загальних та спеціальних клінічних, інструментальних досліджень, включаючи повний опис проведених методик визначення досліджуваних показників. У розділі викладені методи статистичної обробки результатів дослідження та вказано на дотримання етичних норм при проведенні досліджень. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

Основним розділом роботи є результати власних досліджень. Авторкою проведений аналіз клінічної характеристики жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, дана оцінка факторів ризику на розвиток передчасних пологів та перинатальної патології. Детально проведений аналіз системного гемостазу та функціонального стану фетоплацентарного комплексу у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, простежено особливості гестаційного процесу та характер пологової діяльності, продемонстровано клінічну ефективність удосконаленого алгоритму лікувально-профілактичних заходів. Розділ написаний в чіткій, логічній послідовності, достатньо ілюстрований табличним і наглядним матеріалом. Характеризуючи, в цілому, підрозділи власних досліджень, необхідно підкреслити, що Анастасія Сергіївна провела багатогранні та об'ємні дослідження, які заслуговують на увагу як у науковому, так і в практичному плані. Розділ завершується резюме, переліком публікацій автора, в яких відображено отримані результати.

У розділі «Аналіз та обговорення результатів» об'єднано і систематизовано отримані результати дисертаційної роботи, проведений їх порівняльний аналіз, зроблені конкретизуючі висновки та надані практичні рекомендації.

Висновки, які наведені в дисертації, повністю відображають зміст роботи, зроблені на основі фактичного матеріалу дисертації та ґрунтуються на статистичній достовірності отриманих результатів, відповідають завданням дослідження та свідчать про досягнення поставленої мети.

Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які показники вказують на розвиток порушень репродуктивного здоров'я жінок?
2. Який патогенетичний зв'язок функціонального стану фетоплацентарного комплексу та перинатальних наслідків розродження?
3. Яка ланка системи «мати-плацента-плід» є найбільш уразливою у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі?

8. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях

За матеріалами дисертації опубліковано 5 статей: 4 – одноосібні, 1 – англійською мовою, 4 статті у наукових фахових виданнях України відповідно до переліку, рекомендованого МОН України, 1 стаття у періодичному науковому виданні Республіки Польща, яке індексовано в базі даних Scopus.

Основні положення дисертації та результати наукових досліджень повідомлені й обговорені на науково-практичних конференціях.

9. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертанткою спільно з науковим керівником. Авторка самостійно провела патентний та інформаційний пошуки, аналіз наукової літератури, визначила методи дослідження.

Падченко Анастасія Сергіївна особисто провела дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Усі клінічні спостереження та обстеження проведено впродовж виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням принципів та вимог біоетичного протоколу та підписанням поінформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим біоетичною експертизою.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені авторкою самостійно.

У наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, авторці належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорені та узагальнені наукові положення дисертації, оформлені висновки та практичні рекомендації.

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації)

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеня доктора

філософії Падченко А. С. на тему «Тактика ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі» встановлено, що при комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного плагіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації здобувача є оригінальним.

11. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці

Основні положення дисертації, удосконалений алгоритм профілактики перинатальних ускладнень впроваджено у практичну роботу двох лікувально-профілактичних закладів України: КНП «Київський міський пологовий будинок № 1» та КНП «Перинатальний центр м. Києва».

Результати вивчення патогенезу та профілактики передчасних пологів і перинатальних ускладнень включені в програму лекцій, практичних та семінарських занять та використовуються в навчальному процесі кафедри акушерства і гінекології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

12. Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради

Дисертація Падченко А. С. на тему «Тактика ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі» відповідає паспорту спеціальності 222 «Медицина», науковій спеціальності «Акушерство та гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю разової спеціалізованої вченої ради.

13. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії

Дисертаційна робота Падченко А. С. «Тактика ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасного акушерства, є закінченим науковим дослідженням, що містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, які, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – зниження частоти невиношування та передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі на підставі вивчення клініко-гемостазіологічних, ендокринологічних, імунологічних та морфологічних досліджень, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів.

Виходячи з актуальності, об'єму та рівня досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота «Тактика ведення передчасних пологів у жінок

з ендокринним безпліддям в анамнезі» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її авторка Падченко Анастасія Сергіївна повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний опонент:
завідувач кафедри медсестринства
Житомирського медичного інституту
Житомирської обласної ради,
доктор медичних наук професор

Віталій ЗАБОЛОТНОВ

Підпис Заболотнов В.О. завіряю
Помічник ректора з кадрової роботи
ЖИТОМИРСЬКИЙ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
Житомирської обласної ради

Надія Обишнікова

